

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/506/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312209990
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5312209990.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 5C/208/2012-67 zo dňa 12. septembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým si voči odporcovi uplatnil právo na zaplatenie sumy 125,- Eur z titulu majetkovej škody a sumy 275,- Eur z titulu nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Čadca. Ten mal v exekučnom konaní rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby. Rovnako zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a nestranný súd.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v exekučnej veci vedenej pod sp.zn. 6Er/481/2010 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená súdu dňa 05.08.2010, pričom poverenie bolo vydané dňa 27.08.2010. Zákonná 15- dňová lehota v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku dodržaná nebola. Zároveň však okresný súd poukázal na to, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, preto na tento prípad bolo možné analogicky aplikovať novelu Exekučného poriadku, a to § 44 ods. 2 účinnú od 01.06.2010, v zmysle ktorého sa 15-dňová lehota na vydanie poverenia pre súdneho exekútora v prípade, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok nevzťahuje. Ďalej uviedol, že všeobecný súd konajúci o nároku na náhradu škody za nesprávny úradný postup nemá právo konštatovať prieťahy v konaní. Tieto môžu byť konštatované v rámci vybavenie sťažnosti na prieťahy v konaní, v rámci disciplinárneho konania, rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.). Navrhovateľ uvedené dôkazy nepredložil. Nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje vždy automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Musí ísť o významné prieťahy v konaní, ktoré možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy, neefektívny postup. Z uvedených dôvodov okresný súd nemal preukázanú splnenú jednu z podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, alebo nezákonným rozhodnutím, a to existenciu nesprávneho úradného postupu alebo existenciu nezákonného rozhodnutia. Navyac,

navrhovateľ nepreukázal vznik a existenciu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ani príčinnú súvislosť medzi tvrdeným porušením právnych povinností a takto uplatnenou škodou a nemajetkovou ujmom.

Pri rozhodnutí o zamietnutí návrhu na prerušenie konania okresný súd nedospel k záveru, že všeobecný záväzný predpis, ktorý sa týka veci je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, preto nepostúpil návrh Ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Ďalej dospel k záveru, že nie je daný dôvod, aby rozhodnutie záviselo od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Navrhovateľ opakovane tvrdil, že nevzniesol žiadnu námietku zaujatosti voči sudcom Okresného súdu Čadca, z ktorého dôvodu o vylúčení sudcov nerozhodol Krajský súd Žilina ako nadriadený súd na základe námietky navrhovateľa, ale na základe toho, že sudcovia Okresného súdu Čadca z vlastnej iniciatívy podľa § 15 O.s.p. predložili vec predsedovi okresného súdu a ten následne nadriadenému súdu. V prípade prerušenia konania podľa § 109 ods. 2, písm. c/ O.s.p. nejde o kogentné ustanovenie, ktoré by súdu ukladalo povinnosť konanie prerušiť. Otázku zaujatosti si ako prejudiciálnu môže súd vyriešiť aj sám a táto už bola vyriešená zákonným postupom nadriadeným súdom. Z rovnakých dôvodov nevyhovelo ani návrhu navrhovateľa na zrušenie termínu pojednávania, ktoré posúdil ako žiadosť o odročenie pojednávania. Uznesenie, ktorým zákonná sudkyňa nebola vylúčená z konania prevzal navrhovateľ dňa 28.8.2013.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešným účastníkom bol odporca, ktorý si síce uplatnil trovy konania, avšak v zákonnej lehote tieto nevyčíslil, preto mu ich náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci prvostupňovému súdu na opätovné pojednanie.

Navrhovateľ namietal, že okresný súd mu nedoručil pred termínom pojednávania vyjadrenie odporcu a tak nemal vedomosť o argumentácii a návrhoch na dokazovanie zo strany odporcu, nemal možnosť sa k nemu vyjadriť. Okresný súd vykonal pojednanie napriek tomu, že podal žiadosť o zrušenie pojednávania z dôležitých dôvodov, čím mu odňal možnosť konať pred súdom. V tejto žiadosti poukázal na skutočnosť, že súdu boli v žalobe oznámené skutočnosti, pre ktoré sú všetci sudcovia daného okresného súdu vylúčení z pojednávania a rozhodovania vo veci. Uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na pojednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nezhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukázal na rozhodovacie prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove, tiež na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Ústne pojednanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie.

Tvrdil, že súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval jeho žiadosť o zrušenie (odročenie) nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní, avšak na takom, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde.

Nemal možnosť sa vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Nemal možnosť sa vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Takto došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu možnosti konať pred súdom. Namietal, že ako strana konania nebol pred vynesení rozsudku oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu nemôže vnútroštátny súd založiť svoje rozhodnutie na skutočnostiach, o ktorých strana vystupujúca v konaní nevedela.

Namietal skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu

pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Nestotožnil sa s názorom okresného súdu, že v prípade nevyhovenia žiadosti na udelenie poverenia sa nevzťahuje zákonná 15-dňová lehota v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Mohli by tak vzniknúť dve situácie, a to :

a. exekučný súd vykonal posúdenie podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku po uplynutí 15 - dňovej lehoty; dospel k záveru, že poverenie nie je možné vydať a rozhodol o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia. V tomto prípade konal so zbytočnými priet'ahmi, pretože vec posudzoval a rozhodoval po uplynutí zákonnej lehoty,

b. vykonal posúdenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku pred uplynutím lehoty 15 dní; dospel k záveru, že nie je možné vydať poverenie, avšak o zamietnutí žiadosti rozhodol po uplynutí neprimeranej dlhej doby. Teda konal so zbytočnými priet'ahmi, pretože napriek tomu, že vykonal rozhodovací proces (v zákonnej lehote zistil nesúlad žiadosti alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom), skutočné rozhodnutie vydal a doručoval po uplynutí primeranej lehoty. Jeho činnosť bola takto nesústredená a neefektívna.

V oboch modelových situáciách je nevyhnutné dospieť k záveru, že ak exekučný súd včas nevydá či už poverenie alebo uznesenie o zamietnutí návrhu, spôsobuje zbytočné priet'ahy.

V konkrétnostiach uviedol, že súd sa zaoberá výlučne otázkou nesprávneho úradného postupu v podobe zbytočných priet'ahov. Navrhovateľ však poukazuje na podstatu nesprávneho úradného postupu, ktorý pozostáva z kumulovaných právnych skutočností, ktoré predstavujú jednak nerozhodnutie v zákonnej lehote, neodôvodnenú nečinnosť ako aj existenciu zbytočných priet'ahov. Opätovne poukazuje na nesprávne použitie ust. § 9 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z., ktoré bolo včlenené do právneho poriadku až dňa 1.1.2013 zák.č. 412/2012 Z.z. Z obsahu odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia nie je zrejmé, že by vykonal dokazovanie vo vzťahu k všetkým spôsobom, ktoré ust. § 9 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. predpokladá. Rozhodnutie bolo vydané bez toho, aby vo veci bolo vykonané dokazovanie zákonným spôsobom a v rozsahu potrebnom na rozhodnutie. Uviedol, že rozhodoval bez potreby dokazovania, resp. na základe notorií, neskôr konštatuje, že nemal preukázanú výšku škody a ani príčinnú súvislosť. Práve na preukázanie týchto okolností navrhovateľ navrhol vykonanie dokazovania, ktoré súd nevykonal. Navrhol vykonať dokazovanie oboznámením sa s exekučným spisom súdu, s urgenciami, ktoré navrhovateľ vykonal. Na vyčíslenie nákladov nechal spracovať znalecký posudok znaleckou organizáciou, ktorý je v súčasnosti v štádiu rozpracovanosti a bude súdu predložený ihneď po jeho spracovaní.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.), rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver.

V zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolateľ predovšetkým namietal, že vo veci rozhodoval zaujatý sudca. Požiadavka nestrannosti súdu vyplýva tak z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V danej veci uznesením Krajského súdu Žilina 10NcC/293/2013-17 zo dňa 13. marca 2013 bolo rozhodnuté, že zákonná sudkyňa Okresného súdu Čadca Mgr. Andrea Kubjatková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci. Pokiaľ by aj neexistovalo žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, odvolací súd môže posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonný sudca funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu z prejednávania aj rozhodovania veci.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcim ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonný sudca nekonal a nerozhodoval v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní poukazoval na to, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy, s týmto konštatovaním možno v celom rozsahu súhlasiť. Túto zásadu však nemožno vykladať formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami občianskeho súdneho konania. Predovšetkým účastník konania realizuje svoje procesné práva v rámci prebiehajúceho súdneho pojednávania. Navrhovateľ bol na pojednávanie pred prvostupňovým súdom riadne predvolaný, o možnosť uplatniť tieto svoje práva sa obral sám svojím postupom, a to bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní. Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd predvolanie na termín pojednávania určený na 12.09.2013 doručil navrhovateľovi, resp. jeho právnomu zástupcovi dňa 28.08.2013. Právny zástupca navrhovateľa až dňa 26.08.2013 doručil elektronickou formou prvostupňovému súdu žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu podania ústavnej sťažnosti, v ktorej sa má rozhodovať o otázke, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu (vylúčenie/nevylúčenie sudcu z prejednávania veci). K tejto otázke odvolací súd poukazuje na vyššie odôvodnenie tohto rozhodnutia.

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí dispozičná a prejednávacía zásada. Prejednávacía zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu tvrdenia. K splneniu tejto povinnosti je zaviazaný každý účastník konania. Pokiaľ navrhovateľka

poukazuje na ust. § 101 ods. 2 O.s.p. a na to, že súd nepostupoval správne keď vykonal pojednávanie v jej neprítomnosti, odvolací súd uvádza, že okresný súd postupoval správne. Ust. § 101 ods. 2 O.s.p. predpokladá pre prejednanie v neprítomnosti takého účastníka skutočnosť, že sa účastník nedostaví na pojednávanie a ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie. Navrhovateľ v danom prípade nepožiadal o odročenie z dôležitého dôvodu a bezodkladne, kedy sa dozvedel o dôvodoch, pre ktoré žiadal odročiť pojednávanie. Navrhovateľom uvádzaný dôvod na odročenie nie je možné hodnotiť ako dôležitý, nakoľko o nestrannosti súdu už rozhodované v predmetnom konaní bolo.

Teda v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka pri splnení podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konania pred súdom a zároveň tým nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania. Následne sa nemožno stotožniť ani s námietkou navrhovateľa o tom, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesmi účastníkov konania. Ako už bolo zdôrazňované, tým, že sa pojednávania nezúčastnil o túto možnosť sa ukrátil sám. Navyše vo veci boli vykonané dôkazy označené práve navrhovateľom, ktorými sa snažil preukázať oprávnenosť ním uplatneného nároku, a to oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 6Er/481/2010. Rovnako bolo oboznamované písomné vyjadrenie odporcu k žalobnému návrhu. Odvolací súd poukazuje aj na to, že odporca vo všetkých žalobách navrhovateľa rovnakého typu podáva rovnaké vyjadrenie, preto navrhovateľovi predmetné musí byť známe aj z iných konaní. Je teda nepochybné, že o týchto dôkazoch vedomosť mal a v súvislosti s podaným žalobným návrhom aj na ne reagoval. Pokiaľ teda okresný súd na pojednávaní vykonal dôkazy navrhované navrhovateľom a poskytol možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, tak týmto postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definíčných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. V odvolaní navrhovateľ poukazoval, že na vyčíslenie nákladov nechal spracovať znalecký posudok znaleckou organizáciou, ktorý je v súčasnosti v štádiu rozpracovanosti. V žalobnom návrhu však predmetný dôkaz nenavrhol vykonať a ani k odvolaniu uvedený dôkaz nepriložil. Z vyjadrenia navrhovateľa ani nie je zrejme na preukázanie akých nákladov má byť tento znalecký posudok vypracovaný, keď z odôvodnenia žaloby nevyplýva, že by sa domáhal náhrady nejakých nákladov.

Navrhovateľ sa v dôvodoch odvolania dotkol hmotnoprávných dôvodov minimálne.

Vychádzajúc z dôvodov napadnutého rozsudku okresný súd skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Okresný súd nezistil naplnenie ani jedného z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu. Hoci okresný súd vyhodnotil v napadnutom rozsudku všetky predpoklady zodpovednosti štátu za škodu, navrhovateľ v odvolacích námietkach spochybnil iba nesprávne posúdenie nedodržania zákonných lehôt na vydanie rozhodnutia, ktoré podľa navrhovateľa znamenajú nesprávny úradný postup, ďalej že boli priznané retroaktívne účinky ust. § 9 ods. 2 zák.č. 5143/2003 Z.z. a na preukázanie výšky škody navrhol dôkazy, ktoré súd nevykonal.

Z dokazovania vykonaného okresným súdom vyplynulo, že exekučným titulom v danom prípade bol rozhodcovský rozsudok a základ právneho vzťahu vychádzal zo spotrebiteľskej zmluvy. Preto exekučný súd bol oprávnený a zároveň povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk vymedzených v ust. § 45 zák.č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy a že pri riešení tejto otázky nie je viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Správne preto exekučný súd už v tomto štádiu konania skúmal nielen formálnu, ale aj materiálnu stránku exekučného titulu. Za tým účelom sa musel podrobne zaoberať nielen exekučným titulom ale aj dokladmi, z ktorých vychádzal právny vzťah a boli podkladom pre vydanie rozhodcovského rozsudku.

Na danú vec je potrebné aplikovať ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného do 31. 12. 2012. Podľa citovaného ustanovenia štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej

moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Krajský súd sa nestotožňuje s čiastkovým záverom okresného súdu, že na predmetnú vec sa vzťahuje ustanovenie § 9 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. účinného od 1.1.2013.

K definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty. Nie každá retroaktivita je však nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť (retroaktivita) právnych predpisov. Význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu štátu, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci.

Pri pravej retroaktivite zákonodarca v novom právnom predpise neuzná práva alebo povinnosti založené právnymi skutočnosťami, ktoré sa ako právne skutočnosti uznávali na základe skoršieho (predchádzajúceho) právneho predpisu. O pravú retroaktivitu ide napr. vtedy, keď neskorší právny predpis so spätnou účinnosťou (s dopadom do minulosti) upravuje vzťahy, ktoré vznikli v minulosti. V dôsledku toho nastáva stav, v rámci ktorého účinnosť neskoršieho právneho predpisu nastáva skôr ako jeho platnosť (skôr, než začal existovať).

Pri nepravnej retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv (alebo povinností), ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava (uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu) zavádza do budúca nový režim a mechanizmus (procedúru) uplatnenia týchto práv alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti. Akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy.

Zákon č. 514/2003 Z.z. neobsahuje žiadne prechodné ustanovenie, ktoré by upravovalo, že nová právna úprava prijatá zákonom č. 412/2012 účinnou od 1.1.2013 sa vzťahuje aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pre účinnosťou tohto zákona.

Okresný súd správne konštatoval, že bol to práve navrhovateľ, ktorý poskytoval úvery bez toho, aby si overil návratnosť svojej pohľadávky, bez akéhokoľvek zabezpečenia tejto pohľadávky. Podmienky poskytovania úverov, na základe ktorých boli vydávané exekučné tituly v rozhodcovskom konaní, boli kvalifikované ako neprijateľné podmienky. Rozhodnutie ESLP vo veci Asturcom Telecomunicaciones C-40/08 zdôrazňuje povinnosť súdu ex offio skúmať neprijateľné podmienky aj bez námietky účastníka konania. Možnosť skúmať aj bez návrhu nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný na dosiahnutie výsledku stanoveného v čl. 6 smernice 93/13/EHS. Odvolací súd osobitne poukazuje na Uznesenie Európskeho súdneho dvora v Luxemburgu z 16.11.2010 vo veci POHOTOVOSTĚ, s.r.o. proti Iveta Kočkovská, C-76/10, ktorý práve vo vzťahu k navrhovateľovi rozhodol, že Smernica Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá vnútroštátnemu súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozhodnutia vydaného bez účasti spotrebiteľa, povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalú povahu sankcie obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej poskytovateľom úveru so spotrebiteľom a uplatnenej v tomto rozhodnutí, ak tento súd má na tento účel k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave a podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže uvedený súd vykonať takéto posúdenie v rámci obdobných konaní na základe vnútroštátneho práva. Je úlohou vnútroštátneho súdu určiť, či sa má podmienka zmluvy o úvere, upravujúca sankciu v neprimerane vysokej výške považovať za nekalú v zmysle článkov smernice. V prípade kladnej odpovede je úlohou vnútroštátneho súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, s cieľom zabezpečiť sa, že tento spotrebiteľ nie je viazaný touto podmienkou. V zmysle uvedeného predmetné slúži aj na dosiahnutie cieľa stanoveného v čl. 7 smernice, nakoľko preskúmanie nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách môže mať aj odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania takejto nekalej podmienky. S poukazom na uvedené výkon práva

navrhovateľa bol aj v rozpore s dobrými mravmi predstavujúci účelovo vykonštruovaný nárok, obsahujúci nepravdivé tvrdenia o dĺžke konania. Taktiež nemožno prehliadať aj množstvo žalôb rovnakého typu podaných žalobcom na všetkých súdoch SR, bez preukázania legitímneho cieľa a hodnotového výkladu práva.

Nesprávny úradný postup však bez splnenia ostatných predpokladov - vzniku škody a danosti príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, nezakladá vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci.

Okresný súd v napadnutom rozsudku podrobne odôvodnil nenaplnenie ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu, keď konštatoval, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody a príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ si ako majetkovú škodu uplatnil istinu s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní. Odvolací súd tu poukazuje na skutočnosť, že ak exekučným súdom je konštatované, že predložený exekučný titul - rozhodcovský rozsudok je nulitný právny akt (z pohľadu práva neúčinný), tento nemôže zakladať prekážku následného prejednávania a tiež rozhodnutia veci všeobecným súdom.

Nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zák.č. 514/2003 Z.z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve (iba) týmto postupom. V ďalšom odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdom prvého stupňa, s ktorým sa odvolací súd stotožnil v plnom rozsahu. Navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno, že ním tvrdená škoda vznikla v priamej súvislosti s konaním odporcu. Vychádzajúc z uvedeného nie je dôvodná ani námietky navrhovateľa v odvolaní, že dal vo veci vypracovať znalecký posudok na vyčíslenie nákladov (keď ani nešpecifikoval akých nákladov, takýto dôkaz nenavrhol do vyhlásenia rozsudku a nepredložil ani spolu s odvolaním).

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia okresného súdu o tom, že navrhovateľ neunesol dôkazne bremeno ohľadne vyčíslenej nemajetkovej ujmy a v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p. Bližšie neodôvodnil z akého dôvodu nepostačuje samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces, ako dostatočné zadosťučinenie. Uviedol len všeobecne, že predmetný nárok uplatňuje za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie. Pokiaľ poukazuje na zamedzenie vymoženia pohľadávky cestou exekúcie, odvolací súd poukazuje na to, že navrhovateľ ani nevyužil opravné prostriedky proti rozhodnutiu, ktorým nebolo vyhovené na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Správnosť postupu exekučného súdu bolo možné preskúmať iba v rámci odvolacieho konania v predmetnej exekučnej veci.

Na základe konštatovaného, odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal dokazovanie náležitým spôsobom, v potrebnom rozsahu plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania ako aj meritum veci.

Za nedôvodné považuje odvolací súd odvolanie navrhovateľa smerujúce proti rozhodnutiu okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania.

Okresný súd svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania dostatočne a presvedčivo odôvodnil, s ktorými dôvodmi sa krajský súd stotožňuje. Dôvody na prerušenie konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. nie sú dané. Ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber, resp. voľbu súdu, ktoré z jednotlivých opatrení slúžiacich účelu racionálnej organizácie postupu súdu pri vedení príslušného súdneho konania využije, je ale potrebné podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O.s.p.) a použiť to opatrenie, prostredníctvom ktorého je ochrana práv účastníkov konania rýchlejšia a účinnejšia. V súdnej veci okresný súd správne konštatoval, že krajský súd ako nadriadený posudzoval opodstatnenosť možnosti vzniku pochybnosti o nezaujatosti zákonného sudcu z aspektu existencie

dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. O tejto otázke teda súdy právoplatne rozhodli, pričom ide o otázku, ktoré sú súdy v zmysle príslušných ustanovení O.s.p. oprávnené posudzovať. Predmetom konania o rozhodnutí o ústavnej sťažnosti nie sú vecné otázky konkrétneho sporu, ale skúmanie, či nedošlo v danom konaní a rozhodnutím súdu k porušeniu ústavou zaručených základných práv alebo slobôd účastníka. Preto pokiaľ aj ústavná sťažnosť bola zo strany žalobcu podaná, začatie konania pred ústavným súdom v tomto prípade nepredstavuje konanie, v ktorom sa riešia konkrétne vecné otázky, ktoré má na mysli ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p.. Navrhovateľ z rovnakých dôvodov navrhoval prerušiť konanie aj v zmysle ust. § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. Žiadnym spôsobom však neodôvodnil svoj návrh, ktorý všeobecne záväzný právny prepis je v rozpore s ústavou a tiež sa nejedná rozhodnutie nezávislé od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený súd riešiť. Ako bolo vyššie konštatované o vylúčení/nevylúčení zákonného sudcu z prejednávania vecí bolo rozhodnuté zákonným procesným postupom. Okresný súd postupoval vecne správne, keď návrh na prerušenie konania zamietol.

Hoc aj okresný súd rozhodol o návrhu na prerušenie konania (jeho zamietnutí) spolu s vydaním rozhodnutia vo veci samej, vzhľadom na nedôvodnosť tohto návrhu a vecnú správnosť tohto rozhodnutia, nezakladá postup okresného súdu vadu konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, preto by bol povinný nahradiť odporcovi jeho trovy. Keďže si odporca náhradu trov konania v súlade s ust. § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil, odvolací súd mu tieto trovy nepriznal.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.